

OFR/S,P,O
FÖRHANDLINGSPROCESSEN
I PRAKTIKEN

OFR/S,P,O

OFR/S,P,O är ett förhandlande samverkansorgan för åtta självständiga fackförbund inom statlig sektor. Vårt namn dyker oftast upp i samband med avtalsförhandlingar och via centrala avtal. Med den här foldern vill vi förklara vår roll och hur vi arbetar.

OFR (Offentliganställdas Förhandlingsråd) är en uppdragsstyrd förhandlings- och serviceorganisation för 14 självständiga fackliga organisationer inom offentlig sektor, det vill säga stat, kommuner och landsting. Förbunden inom OFR är organiserade i sju förbundsområden. Det finns tre statliga förbundsområden:

- Statstjänstemän
- Poliser
- Officerare

När förbundsområdena gemensamt utövar förhandlings-, avtals- och konflikträtten gentemot motparten Arbetsgivarverket utgör de OFR/S,P,O.

Förbund som ingår i OFR/S,P,O är:

- Fackförbundet ST
- Polisförbundet
- Officersförbundet
- Försvarsförbundet
- Ledarna
- Lärarförbundet
- TULL-KUST
- Vårdförbundet

Tillsammans företräder vi drygt 100 000 medlemmar inom staten och är därmed den fackliga part som representerar flest medlemmar inom staten. Vår uppgift är att förhandla och träffa kollektivavtal med Arbetsgivarverket som är den centrala motparten på det statliga området.

DE TRE STATLIGA FÖRBUNDSOMRÅDEN

FÖRBUNDSOMRÅDE – S STATSTJÄNSTEMÅN

Förbundsområdesstyrelse

Fackförbundet ST,
Försvarsförbundet, Ledarna,
Lärarförbundet, Vårdförbundet

FÖRBUNDSOMRÅDE – P POLISER

Förbundsområdesstyrelse

Polisförbundet,
TULL-KUST

FÖRBUNDSOMRÅDE – O OFFICERARE

Förbundsområdesstyrelse

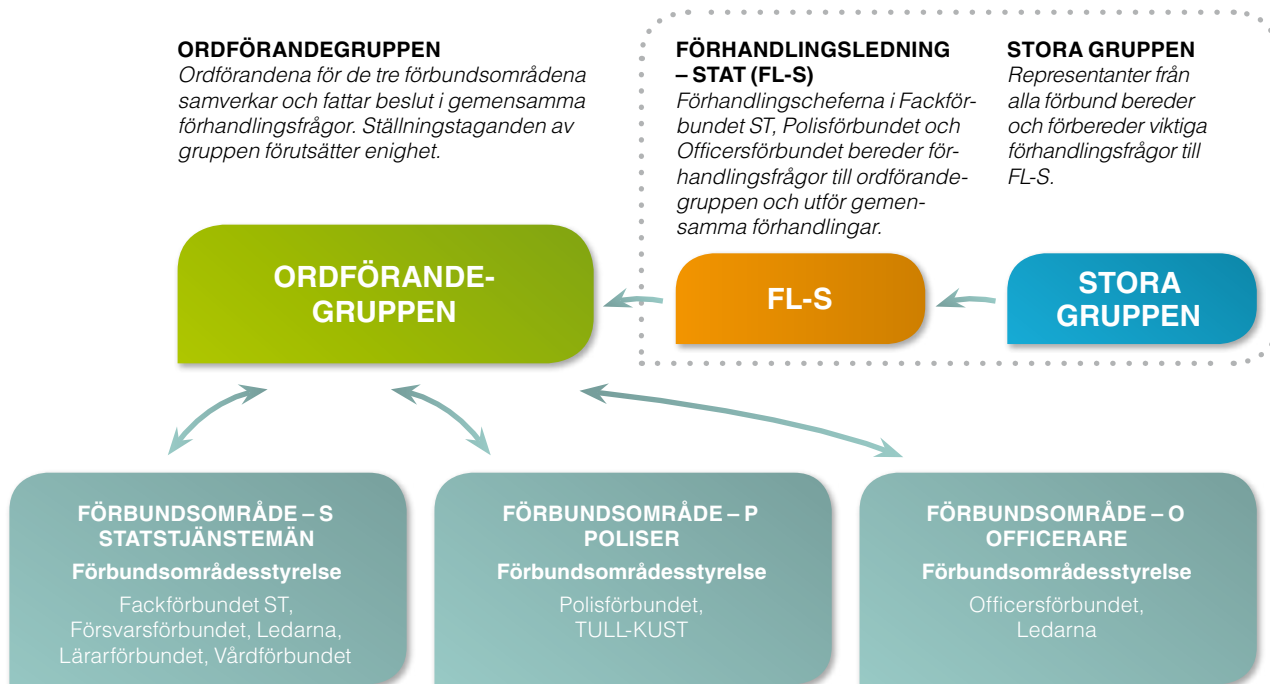
Officersförbundet,
Ledarna

Varje förbundsområde har egna stadgar som styr verksamheten och anger hur styrelsen utses. Styrelsen består av förbundsrepresentanter och leder förbundsområdets verksamhet.

Förbundsområdena har också en förhandlingsdelegation bestående av förbundsrepresentanter. Förhandlingsdelegationerna bereder ärenden till förbundsområdenas styrelser.

Samarbete

Inom ramen för OFR/S,P,O finns ett antal grupper som träffas kontinuerligt och fattar beslut i gemensamma frågor – det vill säga – OFR/S,P,Os parlamentariska organisation och beredande organ.

FÖRBUNDSOMRÅDEN

Representanter från förbunden träffas regelbundet inom respektive förbundsområdes styrelse för att diskutera och besluta om förhandlingsfrågor.

OFR/S,P,O ansvarar för centrala förhandlingar gentemot Arbetsgivarverket och tecknar de centrala avtalen. Det är *det statliga huvudavtalet* som styr hur de centrala avtalen ska träffas. Avtal träffas oftast av de tre förbundsområdena gemensamt men avtal kan även träffas av enbart ett förbundsområde när frågan berör endast ett förbundsområde. Exempel på centrala avtal som ska träffas gemensamt är; Ramavtal om löner (RALS), allmänt villkorsavtal samt pensionsavtal.

Av huvudavtalet följer att lokala avtal, med stöd av gemensamma centrala avtal, träffas av förbund eller del av förbund inom förbundsområdet. Om fler än ett förbund berörs av en viss avtalsfråga bildar förbunden ett lokalt gemensamt samverkansorgan inom förbundsområdet.

Förhandlingsstruktur

En avtalsrörelse då centrala avtal om löner och anställningsvillkor ska förhandlas är en lång process. Inom förbunden och förbundsområdena pågår ständigt ett arbete med avtalsfrågor.

Inför en gemensam förhandling om kollektivavtal bereds frågorna inom de olika förbundsområdena innan de hamnar i FL-S. Innan dess har de olika förbundsstyrelserna framfört sina krav till förbundsområdesstyrelserna. FL-S och Stora gruppen bereder frågorna vidare och för en dialog med förbundsområdena. Det är slutligen i Ordförandegruppen som förbundsområdenas ordförande enas om de gemensamma avtalsyrkandena. Under en förhandlingsomgång sker kontinuerligt en återkoppling mellan de olika organen.

Syftet med förhandlingsstrukturen är att den ska vara transparent och inkluderande så att alla förbund inom OFR/S,P,O oavsett storlek, ska få möjlighet till inflytande över förhandlingsresultaten.

Inom det statliga området finns det, förutom OFR/S,P,O ytterligare två parter på den fackliga sidan, SEKO och Saco-S. En företrädare från OFR/S,P,O träffar regelbundet företrädare från SEKO, Saco-S och Arbetsgivarverket i *den centrala förhandlingsledningen* där centrala förhandlingsfrågor diskuteras.

OFR/S,P,O,
SEKO, Saco-S

CENTRALA AVTAL

ARBETSGIVARVERKET

Det är de centrala förhandlingsparterna som förhandlar fram de centrala avtalen.

Beslutsordning – förhandling om ramavtal

För att träffa centrala avtal om löner och allmänna anställningsvillkor måste, enligt huvudavtalet, alla tre förbundsområdena vara överens.

CENTRALA FÖRHANDLINGAR

- Förbunden börjar i god tid före det att avtalskrav ska växlas med Arbetsgivarverket att internt förbereda sina krav.
- Förbunden diskuterar och enas om sina krav i respektive förbundsområdesstyrelse.
- FL-S-gruppen och Stora gruppen bereder de olika förhandlingsfrågorna och förankrar dem i Ordförandegruppen.
- Ordförandegruppen enas om förbundsområdenas gemensamma krav.
- Krav utväxlas med Arbetsgivarverket tre månader innan det gamla avtalet löper ut.
- Förhandlingsarbetet påbörjas.
- FL-S förhandlar med Arbetsgivarverket om olika sakfrågor och återkopplar kontinuerligt till övriga organ inom OFR/S,P,O.
- Ordförandegruppen beslutar om man ska teckna ett nytt ramavtal eller inte för OFR/S,P,O.
- Om man inte kommer överens om ett nytt ramavtal utser parterna medlare genom *Samarbetskommittén* som kommer med nya förslag. Ordningen regleras genom samarbetsavtalet.
- Beslut om konflikt fattas i OFRs samverkansorgan för de statliga förbundsområdena. Se sidan 5 under rubrik ”Vad händer om vi inte kommer överens?”

VAD HÄNDER OM VI INTE KOMMER ÖVERENS?

Om vi inte kommer överens om ett nytt ramavtal med Arbetsgivarverket kan medling påkallas. Tillsammans med Arbetsgivarverket utser vi medlare, så kallade opartiska ordföranden, genom Samarbetskommittén. De opartiska ordförandenas uppgift är att gå igenom förhandlingsförslagen och komma med nya förslag. Godtar inte vi eller Arbetsgivarverket det nya förslaget avslutas medlingen och det blir varsel om stridsåtgärder det vill säga blockad, strejk eller lockout. Innan stridsåtgärder inleds kan dock part begära att det partsgemensamma organet *Statstjänstenämnden* prövar om stridsåtgärden är samhällsfarlig eller inte.

Beslut om stridsåtgärder för de statliga förbundsområdena beslutas av ett särskilt samverkansorgan inom OFR, OFRs samverkansorgan för de statliga förbundsområdena. Samverkansorganet har en styrelse vars uppgift är att för förbundsområdenas räkning fatta beslut om stridsåtgärder. Representanter till samverkansorganets styrelse utses av förbunden.

LOKALA FÖRHANDLINGAR

FÖRBUND ELLER
FÖRBUNDSOMRÅDE

LOKALA AVTAL

CENTRALA MYNDIGHETER
OCH VERK

På lokal nivå är det ett förbund, del av ett förbund eller ett förbundsområde som förhandlar med respektive myndighet och verk om de lokala avtalen.

När de centrala parterna har kommit överens om ett centralt avtal påbörjas de lokala förhandlingarna vid varje myndighet och verk. På vissa myndigheter, där organisationen så kräver, kan lokala parter besluta att delegera rätten att förhandla och sluta avtal längre ut i organisationen och därmed närmare medlemmarna. Förhandlingar på den nivån benämns ibland *lokal lokal nivå*. Det är först i de förhandlingarna som lönen fastställs, antingen via förhandling eller via lönesättande samtal. Hur lång tid det tar från det att det centrala avtalet tecknas fram till dess att den lokala löneförhandlingen påbörjas skiljer sig från myndighet till myndighet.

Vem som förhandlar lokalt följer av huvudavtalet. Det kan vara ett förbund inom förbundsområdet eller del av ett förbund. Om fler än ett förbund inom ett förbundsområde berörs av en avtalsfråga ska förbunden företrädas av ett lokalt gemensamt samverkansorgan. Det förbund som har flest medlemmar inom avtalsområdet inom myndigheten tar initiativ till bildandet av det lokala samverkansorganet. På lokal nivå har förbunden således stora möjligheter att driva sina egna intressen och företräda sina medlemmar.

Partsgemensamma grupper

Det pågår ständigt ett arbete med att se över och vårda träffade avtal. Via ett antal partsgemensamma organ där företrädare från förbundsområdena representerar OFR/S,P,O följer vi avtalen.

Resultatet av en central förhandling kan medföra att man tillsätter speciella partsgemensamma grupper för att ytterligare bereda en fråga, till exempel att parterna ska arbeta mer med lokal lönebildning eller att parterna ska arbeta för ett ökat stöd till lokal samverkan.

BEFINTLIGA PARTSGEMENSAMMA ORGAN

Partsrådet Stödjer partsgemensamt förändrings- och förnyelsearbete på statliga arbetsplatser efter beslut i kollektivavtal.

Samarbetsrådet Har i uppgift att underlätta förverkligandet på lokal nivå av de centrala parternas överenskommelser i ramavtalen.

Samarbetskommittén Utser medlare om inte parterna kommer överens vid förhandling.

Statstjänstenämnden Avgör om en konflikt är samhällsfarlig eller inte.

Tekniska gruppen Arbetar med översyn och tillämpning av det statliga statistikavtalet och BESTA.

Trygghetsstiftelsen En kollektivavtalsstiftelse som hjälper personer som blivit uppsagda på grund av arbetsbrist inom den statliga sektorn.

TA-nämnden Tolkar villkoren i Trygghetsavtalet och beslutar om vissa ersättningar.

Kåpan Pensioner En försäkringsförening som förvaltar avgiftsbestämda tjänstepensioner för statligt anställda.

PA 03-nämnden Tolkar och tillämpar det statliga pensionsavtalet PA 03.

PSA-nämnden Ser över och prövar ersättning enligt Avtal om ersättning vid personskada.

TGL-S-nämnden Tolkar och tillämpar den statliga tjänstegrupplivförsäkringen TGL-S.

Gemensamma centrala avtal

Nedan finns en förteckning över ett urval av centrala gemensamma avtal. Avtalen finns på respektive förbunds webbplats.

Huvudavtalet (HA) Grundläggande avtal som bland annat anger vilka som är parter på central och lokal nivå, hur förhandlingar och stridsåtgärder går till.

Samarbetsavtal för det statliga avtalsområdet Ett avtal som bland annat syftar till att stärka förhandlingsprocessen och genom partsarbete utveckla lönebildningen.

RALS Ramavtal om löner med mera för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet.

ALFA Allmänt löne- och förmånsavtal.

AVA Affärsverksavtalet.

URA Avtal om utlandskontrakt och riktlinjer för anställningsvillkor vid tjänstgöring utomlands.

UVA Avtal om utlandstjänstgöring.

TurA-s Avtal om turordning för arbetstagare hos staten.

TA Trygghetsavtal.

PA 03 Pensionsavtal för arbetstagare hos staten med flera.

PSA Avtal om ersättning vid personskada.

TGL-S Avtal om statens tjänstegrupplivförsäkring.

OFR/S,P,O

OFR/S,P,O är ett förhandlande samverkansorgan för åtta självständiga fackförbund inom statlig sektor. Vårt namn dyker oftast upp i samband med avtalsförhandlingar och via centrala avtal. Med den här foldern vill vi förklara vår roll och hur vi arbetar.

Fackförbundet ST

0771-555 444, www.st.org

Polisförbundet

Polisförbundet

08-676 97 00, www.polisforbundet.se

OFFICERSFÖRBUNDET

Officersförbundet

08-440 83 30, www.officersforbundet.se

försvarsförbundet

Försvarsförbundet

08-402 40 00, www.forsvarsforbundet.se

Ledarna

SVERIGES CHEFSORGANISATION

Ledarna

08-598 99 000, www.ledarna.se

Lärarförbundet

Lärarförbundet

08-737 65 00, www.lararforbundet.se

TULL-KUST

08-405 05 40, www.tullkust.se

Vårdförbundet

08-14 77 00, www.vardforbundet.se